

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

† Regele Carol al României.

— «Soarele răsare și soarele apune și la locul său se trage», — ne spune înțeleptul Solomon.

Un soare frumos a răsărit înainte cu patruzeci și opt de ani și pe cerul atunci înnourat al țării românești, deasupra pământului ei bun și roditor, respirând lumină și căldură în toate părțile, și făcând se iasă pretutindenea roade frumoase și mănoase, iar acum soarele a apus și la locul său s'a tras!

A fost Regele Carol al României. A fost, pentru că nu mai este. Sâmbătă dimineața, la orele șase și jumătate, a închis ochii pe vecie, în castelul Peleş din Sinaia, în etate de 75 de ani și jumătate.

A apus soarele, la locul său s'a tras, iar cei ce priveau la el cu mândrie și cu încredere stau întristați și îndurerați, privind la cerul de nou înouurat și așteptând, ca soarele de nou să resară, să lumineze și să încălzească.

Dar soarele nu va mai răsări; cel apus și retras la locul său nu va mai răsări. Poate altul!

El, care a gândit, a voit, a simțit, a muncit; el, care cu înțelepciunea sa cea rară, — donație deosebită a providenței divine, — a ridicat statul român la vaza pe care o are și la bunăstarea de care se bucură, — a plecat acum acolo unde nu mai este muncă, nici gândire, nici simțire, nu este știință și nu este înțelepciune, și nu este durere și supărare, ci pace, liniște, odihnă vecinică!...

El a plecat, lăsând în grija altora conducerea statului pe care l'a întemeiat și cărmuit până acum cu voință tare și cu rară înțelepciune, și noi am rămas cu durerea adâncă, pricinuită de golul lăsat în urma sa.

El a plecat, lăsând în urma sa creațiuni mari, neperitoare, lăsând moștenire tot ce o minte luminată și o inimă caldă și curată a putut să producă în aproape jumătate de veac, — dar n'a lăsat în urma sa, ci cu sine a dus în lumea necunoscută nouă, aceea de ce ar avea în aceste zile grele și furtunoase cea mai mare trebuință, nu numai regatul său, ci întreaga Europă: *înțelepciunea sa*. S'a stâns și ea, deodată cu viața sa. Și aceasta e ce sguduie toate sufletele și deschide toate izvoarele lacrimilor. Pentru că cu înțelepciunea sa, cu prestigiul său, cu stima și trecerea de care se bucura la toate curțile europene, Regele Carol sigur că avea un rol foarte însemnat și în prefacerea nouă a raporturilor politice din Europa, care va trebui să urmeze după terminarea marelui războiu de astăzi. O nouă aureolă se încingea în jurul ca-

pului său luminat și un nou titlu de glorie se câștiga pe seama țării sale!

Nu suntem cetățeni ai statului, pe care marele defunct l'a condus aproape jumătate de veac spre mărire, întărire și înaintare.

N'am fost supușii viteazului, corectului și înțeleptului Rege Carol, acum adormit în Domnul. Am fost și suntem cetățeni credincioși ai statului nostru, față de care ne-am arătat totdeauna, dar mai ales în zilele grele de acum credința și statornicia, și am fost și suntem supușii Domnitorului nostru, față de care ne-am dovedit totdeauna iubirea și alipirea.

Suntem însă frații celor din regatul pe care marele Rege l-a ridicat la vază și mărire, iar acum l'a lăsat în durere și jale adâncă. Și precum am împărțit cu frații noștri toate bucuriile, totdeauna când i-am văzut înălțându-se sub cărmuirea înțeleaptă a viteazului lor Domnitor, tot așa simțim necesitatea de a împărți cu ei și durerile și suferințele, întreaga jale pricinuită de marea nefericire, pe care a trimis-o cerul asupra lor.

Deplângem din inimă curată, cu ei împreună, pe viteazul și genialul Domn român, Carol I, care cu vredniciile sale și cu rara sa înțelepciune a întemeiat armata română, mândria neamului românesc, a cărei vitejie admirată de lumea întreagă a pus apoi temelile regatului român, deplângem pe cel ce a întemeiat dinastia ereditară română, stimată și iubită de toată suflarea românească, pe celce a croit căile pe seama culturii naționale românești și a deschis gurile Dunării și malurile mării pe seama comerțului românesc, pe cel ce a ridicat neamul românesc la vază prin introducerea ordinii în țară și prin lățirea culturii și a civilizațiunii prin largile straturi ale poporului român pe care atât de mult l'a iubit, deplângem pe cel ce, după cuvintele psalmistului, a fost ca «pomul răsărit lângă izvoarele apelor, care rodul său a dat în vremea sa, și care toate, oricâte a făcut, au sporit!...»

Dar noi, Românii din statul ungar, nu numai pe Domnitorul viteaz, mare și înțelept al fraților noștri din regat deplângem și jelim în decedatul Rege Carol I, ci deplângem și pe cel mai sincer și mai devotat amic al Majestății Sale, Împăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I, pe marele binevoitor al monarhiei noastre austro-ungare, dela care nu și-a întors fața nici în aceste zile atât de grele, atât de nesigure și atât de ademenitoare, ci cu statornicie și înfruntând vifore grele a rămas amic al monarhiei no-

stre și amic sincer al Monarhului nostru până la sfârșit.

Perderea e deci nu numai a fraților noștri din regat, ci și a noastră, în măsură tot atât de mare.

Roadele domniei înțelepte de aproape jumătate de veac a Regelui Carol sunt atât de îmbelșugate, încât nemurirea îi este asigurată. Numele său va trăi în veci. Ca la un Stefan cel Mare și ca la un Mihai Viteazul se va provoca posteritatea și la Carol I, primul rege al României de astăzi, la Carol întemeietorul statului modern român, lăsat în cea mai frumoasă înflorire și desvoltare. Dela cei remași în urma sa depinde acum, ca înaintarea să se facă tot pe căile croite de a sa înțelepciune, pe căile cari duc cu siguranță la scop. Cei remași se cărmuiesc mai departe statul român vor avea să grijească, ca toate creațiunile mari ale marelui defunct se crească și se înflorească.

Va fi mare jalea și durerea și în inimile lor în momentele acestea, căci o plângere și o jale adâncă va fi cuprins întreaga țară românească, dela un capăt până la celalalt. Dar după cuvintele scripturii, prin durere, prin «întristarea feței să îndreplează inima». Fie, ca din durerea și jalea cea mare se iase îndreptate și întărite inimile tuturor celor cu răspundere pentru viitorul și existența statului român și a neamului întreg românesc, pentru că cu destoinicia celui adormit în Domnul să poată duce la liman naia remasă acum sub a lor cărmuire, căci valorile prin cari au se o treacă mari și grele sunt, iar limanul e departe!.

Decedatului Rege Carol, marelui, viteazului și înțeleptului Domn român, apus ca un soare luminos și retras la locul său, dee-i apoi cel Atotputernic odihnă lină, iar memoria sa în veci binecuvântată se fie, cât va exista neam românesc pe acest pământ.

...Soarele a răsărit și soarele a apus și la locul său s'a tras!.. Ruga-se-vor însă Românii, ca se resară pe cerul României un nou soare, tot atât de frumos, tot atât de luminos, tot atât de binefăcător pentru pământul roditor al românismului!. Și Domnul va asculta rugarea lor!.

Despre momentele din urmă ale marelui defunct a primit ziarul «Pester Lloyd» din Budapesta următoarele informațiuni, trimise din București: «România stă sub impresia sguduitoare a neașteptatei morți a Regelui Carol. Despre moartea Regelui se spun următoarele: Regele, cum se știe, fusese cuprins înainte cu câteva săptă-

mâni de o boală grea, dar înainte cu opt zile s'a arătat o ameliorare îmbucurătoare cu privire la starea sănătății sale. Eri (Vineri) Regele Carol s'a simțit peste tot foarte bine. Fizi-cește, la aparență, întărit, iar la minte vioiu, a petrecut seara în cercul familiei, și dignitarii curții, cari au avut ocaziune să-l vadă în aceste ore, spuneau încă eri seară, că Regele a luat parte la conversație în mod foarte vioiu. Pe la orele 10 noaptea Regele Carol s'a simțit deodată foarte reu. I s'a reînnoit boala. Astăzi (Sâmbătă) dimineața, la orele 6 și jumătate, Regele Carol a murit. În țara întreagă domnește o jale generală».

Impresia pe care a produs-o la Viena știrea despre moartea Regelui Carol e după «Pester Lloyd» următoarea: «In toate cercurile politice de aici (Viena) se arată durere adâncă față de moartea Regelui Carol al României, căruia i se va păstra o durabilă și mulțumitoare aducere aminte, ca sincerului și convinsului amic al Austro-Ungariei și al Germaniei. Sinceră e și compătimirea față de România, care perde în Regele Carol un monarh mare și un conducător ascultat pe căile cari au dus România la mărire, asigurându-i locul cuvenit în consiliul popoarelor europene. In fața pierderii grele e mângâitoare conștiința, că opera vieții Regelui Carol și mai departe va trăi, și direcția pe care a stabilit-o el, cu cei mai mari bărbați de stat ai României, în politica țării sale, va rămânea conservată. Lângă sicriul regelui său se va simți poporul român, abia acum conștient de mărimea sa, îndoit atât de pătruns de necesitatea de a ținea la politica Regelui Carol, ca la cea mai însemnată și mai binefăcătoare moștenire a acestuia. Numai politica aceasta românească o poate avea moștenitorul de tron, actualul Rege, conducătorul legitim al țării».

Ziarul «S. D. Tageblatt», organul oficios al politicii naționale săsești din Sibiu, anunță cetitorilor săi moartea Regelui Carol cu cuvintele următoare:

«Din București sosește sguduitoare știre, că Regele Carol al României a murit. In toată Europa, pe unde sgomotul luptelor face să se cutremure țările, mințile stau pe loc, prieteni și dușmani își descoper capetele în adâncă venerațiune înaintea Majestății Sale a — morți. Unul din marii principii ai lumii nu mai este. S'a dus Regele Carol, cel mare în gândire, mare în sentimente și mare în faptele sale. Nu este dat prea des

unui principe să fie părintele, sprijinitorul și credinciosul sfătuitor al poporului său, în măsura cum a fost Regele Carol al României. Sub conducerea lui țara a luat un avânt, care o face să stea astăzi, mult respectată de toate țările Europei, în întâiul rând între statele din sud-ostul Europei. Sub a lui domnie s'au ridicat: cultura și științele, comerțul și economia națională a României, la înflorirea, a cărei semință natura o pusese pe pământul țării și în sufletul poporului.

România a suferit astăzi cea mai grea pierdere pe care soarta i-a putut-o destina vreodată.

Cu jalea poporului român alături simțim și noi adâncul doliu pentru Domnitorul țării amice nouă, pentru Domnitorul din casă princiară germană, pentru prietenul fidel al Austro-Ungariei și al imperiului german.

Știam în cursul tuturor anilor guvernării sale ce înseamnă pentru noi sentimentele de fidelă amiciție a Regentului Regatului învecinat. Zilele furtunoase din urmă însă au încins cu o nouă legătură mai strânsă pe purtătorul coroanei regale române de domnitorii statelor noastre aliate. În zilele mișcate de cele mai viforoase valuri, Regele Carol ș'a închis ochii pentru totdeauna. Dar înainte de ce s'a dus spre vecinica odihnă, el, principele păcii, a cimentat viitorul țării sale prin o nouă faptă pentru pace. Din nou a stabilit politica și pentru viitor, politica, care singură poate se fie spre fericirea țării. Și când acum bătrânul Rege și-a închis ochii, a putut să o facă în deplină conștiință, că grelele datorințe de guvernare și le-a împlinit atât de strălucitor, cum rar îi este dat vre-unui om pe acest pământ».

Cu privire la ziua înmormântării Regelui Carol nu avem până în momentul încheierii foii nici o știre.

Aflăm însă, că corpurile legiuitoare române au fost convocate de urgență pe eri, Duminecă, la București și că în fața lor Principele Ferdinand a pus jurământul pe constituție, *proclamat fiind apoi de Rege al României, iar Principesa Maria de Regină și Principele Carol de moștenitor de tron*. Armata a pus jurământul de fidelitate în fața noului Rege.

Mai aflăm apoi, că moartea Regelui Carol a fost foarte ușoară. S'a stâns lin, fără dureri, în urma slăbirei inimii, și sufletul și l-a dat în brațele Reginei Elisabeta.

Grea cercare.

(b.) Este evident, că nepătrunsa voință a bunului nostru Dumnezeu își cercă astăzi toate popoarele sale. Nu mai sunt neamuri alese și nealese înaintea judecății lui supreme. Strămoșescul păcat, întâiul omor între Cain și Avel, s'a rearătat în cel mai înfricoșat chip în zilele noastre: o enormă luptă ucigașe între frați și frați, cu armele cele mai îngrozitoare, produs al științei și civilizației ce avea menirea să ridice, să înalțe spre iubirea deapropelului, iar nu să ne înjosească până la starea de brutalitate dinaintea de timpul lui Cristos.

Se pare, ca și când Atotputernicul, de care omenirea s'a depărtat tot mai mult, cu cât învățăturile fiului său, deschizându-i calea spre fericire, i-a lăsat în deplină voie libertatea de progres și civilizație, — vrea astăzi să ne arate, că toată truda noastră este și va rămâne zadarnică, fără ne-strămutata credință într'un Dumnezeu. Căci prea ne-am depărtat de învățăturile fiului său, prea ne-am făcut alți idoli, ca banul și puterea lumească, ca îngâmfarea personală și luxul prădalnic, ca intoleranța față cu semenii noștri și pismuirea între neamuri și frați, și ca multe alte rele, iz-

vorâte toate numai dintr'un egoism cultivat din cele mai josnice instincte ale firei noastre, mai mult trupești, nesocotind curățenia sufletului, care singură ne poate întări inimile și ne poate înălța gândirea spre un adevărat ideal, cum ni l'a propovăduit Mântuitorul nostru.

Că suntem păcătoși la culme, ni-o dovedește nefericita vreme, ce a ajuns peste capetele noastre, fără deosebire de națiune sau confesionalitate. Și dacă suntem păcătoși, merităm să ne ispășim păcatele noastre până la sfârșit, fiindcă ne-am lăsat ispitiți de duhul rău, ce ne-a întunecat prea tare mințile într'un veac ce era să fie al luminei.

Bunul Dumnezeu nu a vrut și nu vrea moartea păcătoșului, ci îndreptarea lui. Și dacă această misiune, cu care bunul Dumnezeu a trimis pe fiul său între noi, astăzi este nesocotită de popoarele creștine ce să măcelăresc unele pe altele, e numai o urmare a uitării de sine, a uitării credinței creștinești, care se resbună amar asupra noastră. Și nu va înceta această răsbunare, până când nu va urma îndreptarea noastră din noi înșine. Noi pe noi ne pedepsim înșine cu moartea provocată de uratele patimi ale dușmăniei între popoare. Dumnezeu cel bun ne cercă numai până la timpul, când va crede de bine să puie stavilă pornirilor noastre păgâne, peste cari noi nu mai suntem stăpâni. Noi, oamenii, am pornit războiul, dar bătaia este a lui Dumnezeu, pentru faptele noastre nevrednice. Și el ne va scăpa cu mare mila lui și de această grea cercare, și ne va arăta calea ce va trebui se urmăm după înfricoșatele vremuri prin cari trecem. Cu cât fiorii crâncenelor lupte ne vor pătrunde mai mult conștiința despre crima ce săvârșim sub ochii lui Dumnezeu, cu atât ne vom da mai mult seamă de nemernicia noastră în fața puterii lui, care ne cercă astăzi.

Infrângerea într'o parte sau alta a acelora ce se omoară astăzi cu egală cruzime, din punct de vedere creștinesc nu va însemna nimic, pe lângă învingerea ce în fine trebuie se fie a ideii creștine, a voinței lui Dumnezeu: *Pace tuturor și între oameni bunăvoire!* Numai în acest semn va fi o biruință deplină. Fie, ca mila Domnului să vrea să ni-o aducă cât mai curând, iertându-ne păcatele noastre!

Războiul.

Dela domnul comisar guvernial, comite suprem al comitatului Sibiu *Walbaum*, am primit Sâmbătă următorul comunicat oficial:

«Escelența Sa, domnul ministru-president, îmi telegrafează următoarele: În Ardeal s'au ivit trupe mai mici cercetătoare rusești numai pela marginile cele mai nordice ale Maramureșului, cari, înainte de a sosi acolo armata, sub presiunea jandarmeriei, au fugit îndărăt. Trupa rusască înaintată până la Sighetul Marmăției a fost bătută la Tecső și la Nagybocsko, și a scăpat cu fuga, iar pela celelalte pasuri ale Carpaților victorioasele noastre trupe urmăresc pe dușman spre Galiția.

Ofensiva armatei noastre principale dela nord înaintază cu repeziciune și aripa noastră dela stânga, unită cu Germanii, se află adânc în Polonia rusască. Am pricinuit grave pierderi pe mai multe locuri Rușilor, astfel și în partea de jos a râului San. Retrăgându-se pe malul răsăritean al acestui râu, au pierdut mulți prizonieri și care cu muniții. Am ocupat orașul Rzesow, care de nou e al nostru. Incercarea îndrăznească a Rușilor, de a lua cu asalt fortăreața Przemisl, a fost respinsă, cu pierderi enorme.

Dușmanul care intrase în Bosnia (Sârbii și Muntenegrenii) a fost bătut de tot și numai cu fugă panică a putut scăpa, peste graniță.

Walbaum
comisar guvernial.

Celelalte știri mai nouă, venite de pe câmpul de războiu, le reasumăm pe scurt astfel:

Orașul Anvers, capitala Belgiei, a căzut, ajungând în mâinile Germanilor. Orașul a fost ocupat de trupele germane, iar comandantul fortăreței și trupele belgiene-franceze și engleze s'au retras. Anversul a fost apărat de 100,000 soldați.

Căderea Anversului e de mare însemnătate pentru Germani, fiindcă li s'a deschis drumul la mare, și armata, care lupta aci, poate acum se meargă în ajutorul trupelor germane aflătoare în luptă grea cu Francezii. Mai ales artileria grea, cu vestitele granate de 42 cm.

Despre trupele rusești intrate în Maramureș și respinse până la Nagybocsko vine știrea, că au fost și de acolo respinse de trupele noastre, până la Körösmező, unde s'au pus apoi în stare de apărare, dar fără succes, căci și de aci au fost alungate peste graniță.

La granițele rusești trupele noastre și cele germane au avut succese frumoase, la Przemisl, unde dușmanul a fost silit să sisteze asediarea acestei fortărețe, și pela Ivangorod, unde s'au retras Rușii, urmăriți de trupele germane. Probabil, că în momentele acestea se da aci o luptă mare, între trupele germane și între cele rusești.

Din Franța și Sârbia nimica mai însemnat. Situația e neschimbată, dar favorabilă nouă și Germanilor.

Carierile vieții

de Iuliu Crișan.
(Urmare).

16. Compactoria.

Se pot primi ori-ce fel de băieți, afară de schilavi de mâni și orbi, cum și cei ce sufer de boale de inimă, apoi cei cu amețeață, mai ales unde se lucră cu mașini. Timpul de ucenicie, fără întreținere e de 3 ani, cu întreținerea dela măiestru 4 ani. Școale de specialitate sunt. Calfele capătă pe oră 30—70 fil, în acord cam cu 20%, se vine mai mult. La stabilirea independentă se cere un capital de 1—2 mii cor. E meserie recomandabilă.

17. Corfarul.

Se cer băieți desvoltați mijlocii, cu simț pentru formă și colorii și cu mână desteră. Cunoștințe de desemn sunt neapărate. Prin exercițiul îndelungat a acestei meserii se pot căpăta morburii de piept, cu conturbațiuni în mistuire. Timpul de ucenicie e 2—3 ani. De întreținere se îngrijește măiestrul. Școală de specialitate este în Bellus (Trencsén vm.), în Békés și Tokaj. Calfele harnice câștigă pe săptămână 20—30 cor. Ziua de lucru e de 10 ore. Află aplicațiune și în unele fabrici. La stabilirea independentă se cere un capital de 3—4 mii coroane.

18. Fabricarea de bandage și legătoare.

La această meserie nu se pot aplica băieți cari aud greu, cei cu ochi slabi și cei bolnavi de piept.

Aceste două branșe de multeori se învață separat. Una pregătește numai obiecte chirurgice și ortopedice, iar cealaltă numai legătoare. Timpul de instrucțiune e de 2—4 ani. Întreținerea precum și didactul și taxa la cassa bolnavilor o plătesc părinții. Tot ei se îngrijesc și de unelte, cari costă 30—60 cor. Școală de specialitate nu este.

Ca calfe în această branșă rămân aplicate numai cele mai destere, pentru că pregătirea de picioare, și de mâni artificiale cere un exercițiu îndelungat și multă pricepere. Plata pe săptămână e 20—35 cor. Calfele mai puțin pregătite află aplicare în fabricile de mașini de scris, de cusut, în fabricile unde se pregătesc aparatele fo-

tografice și în branșa electrotehnice. Lucru e peste tot anul. Ca conducător în ateliere au calfele o poziție foarte frumoasă.

19. Fabricarea de unelte.

La această branșă se cer băieți desvoltați normal, înzestrați cu inimă și plămâni sănătoase. Timpul de ucenicie e de 3—4 ani. Întreținerea numai în cazuri rare o dă măiestrul. Școale de specialitate sunt. În special se recomandă elevilor a cerceta școala de fierărie din Gölnicbánya. Ca calfe pot câștiga pe oră 36—60 fil. Lucru au permanent. Cei desteri se pot califica de mecanici și mașiniști pe corăbii, pe tren și în fabrici. La stabilirea independentă se cere un capital de 5—10,000 cor. Prospectivele pentru viitor sunt favorabile. E deci o meserie rentabilă.

20. Fabricarea curelelor pentru fabrici.

Învățăceii să fie sănătoși și puternici. Timpul de ucenicie e de 3 ani. Măiestrul plătește ucenicilor dela 6—15 cor. săptămânal, calfelor 36—38 cor. Timpul de lucru e de 9 ore pe zi. Au de lucru peste tot anul. Ca să se stabilească cineva, îi trebuie un capital de 10,000 cor. Prospectivele pentru viitor sunt bune.

21. Fabricarea de instrumente musicale.

La această meserie pot fi aplicați băieți de o dezvoltare mijlocie, înzestrați cu auz musical și cu mâni destere.

Din aceasta meserie lucrătorii pot să capete strămbarea spinării, conturbațiuni în mistuire și vedere scurtă.

Timpul de ucenicie e dela 2—4 ani, și măiestrul plătește ucenicului pe an 100—300 cor. Locuință și spălat nu capătă.

Școală de specialitate nu există.

Calfele în această branșă primesc aceeași plată ca și măsurii. Lucru totdeauna se găsește. Prospectivele pentru viitor sunt bune. La stabilirea de măiestru independent este trebuință de 800—1000 cor.

22. Fabricarea de mașini.

Băieții, cari se aplică la această meserie, au să fie puternici, cu plămâni sănătoase, cu ochi buni și cu inimă sănătoasă. Indemânare în desemn și cunoștințe geometrice și din aritmetică, sunt neapărat trebuincioase.

Timpul de pregătire e de 4 ani. De întreținere se îngrijesc părinții. Unelte le dă măiestrul. Școală de specialitate este: școala superioară de meserii din Budapesta.

Calfa primește pe săptămână 30 cor. În acord, calfele pot câștiga și 40 cor. Dacă lucră afară de orele stabilite, capătă 15—20%; iar în orele de noapte 30%. Calfele pricute pot fi angajate ca conducători de locomotive. La stabilirea ca meseriaș se cere un capital de 10,000—15,000 cor.

Această meserie are mare viitor.

23. Fotografia.

La această meserie sunt preferiți băieții desvoltați normal, cu ochi buni și inteligenți. Băieții sufer de multeori de anemie și de boale de ochi.

Timpul de ucenicie e 3 ani. De obicei ucenicii după 2—3 luni primesc pe lună 10 cor., iar după un an 20 cor., dar nu capătă nici cuartir, nici vipt. În orașele din provincie nu capătă bani, ci vipt.

Școale de specialitate în țara noastră nu sunt.

O calfă mijlocie capătă pe lună 140 cor. De lucru este peste tot anul. Ca să se stabilească cineva de meseriaș, are trebuință de 3—5000 de cor., ca fotocinografi. Ca fotograf de un capital și mai mare.

E o meserie rentabilă, dar numai pentru fotografii buni; cei slabi nu o duc departe.

24. Fabricarea dulăpioarelor de gheață.

La această meserie se iau numai cei mai sdraveni băieți. Fiind meseria grea, pot să capete vătămătură, tuberculosă și anemie.

Timpul de ucenicie e de 3—4 ani. De întreținere trebuie să se îngrijească ucenicul. Măiestrul îi plătește 3—10 cor. pe săptămână. Calfele capătă pe oră 42—70 fileri.

Ca să se stabilească cineva ca măiestru, are trebuință de 15,000—20,000 cor.

În țara noastră nu se prea pot feriți acești meseriași.

